

Dr. Déri Pál ny. rendőrezredes, kandidátus:

Időkimélés végett csak távirati stílusban mondom el megjegyzéseimet.

Nem tartom megfelelőnek a kábítószerrelleses büntetőjogi tényállások büntetési tételeit. A környező országokban mindenütt szigorúbb a büntetési tétel. Ausztriában 20 év a felső határ, NSZK-ban 15. A mi törvényünkben 8 év. Ez olyan, mintha a különböző tőkés gazdálkodó szervezetek adócsökkentéssel arra ösztönöznék, hogy az országunkba települjenek. Hát ez rendkívül veszélyes dolog.

Egyébként nem vagyok híve a magas büntetéseknek, mert az fegyverropogáshoz vezet. Egy 20-30 éves ember fegyvert használ, hogy ne kerüljön kézre. De ha egyszer ilyen szituáció keletkezett, hogy környékünkön sokkal szigorúbb a büntetési tétel, akkor ez csábítólag hat. Csábítja a nemzetközi bűnbándákat, hogy Magyarországra települjenek, itt raktározzanak és vezető szerveiket itt helyezték el.

Antihumánusnak tartom azt, hogy a kábítószerélvezőket nem különböztetik meg, és nem betegként kezelik. Ez nem demokratikus és nem racionális. Nekünk az az érdekünk, hogy ezeket az embereket kigyógyítsuk, nem pedig az, hogy börtönben töltsék az idejüket s ehhez képest tovább terjesszék kóros szenvedélyüket.

Vegyék figyelembe, hogy vannak ún. fixerek akik azért, hogy saját szükségletüket is ki tudják elégíteni, baráti körükben továbbadják a kábítószeret és ennek a nyereségéből élnek. Ha mi ezt meg tudjuk akadályozni, akkor megakadályoztuk a kábítószeresek elszaporodását. S ha lesújtunk a kábítószerbándákra, akkor tudunk valamit tenni a kábítószeresek ellen.

Egyébként felhívnom a figyelmet a pénzbüntetések problémájára is. Magyarországon a pénzméltóbüntetés legmagasabb összege 100.000 Ft, ugyanakkor Ausztriában - a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményeknél 3.000.000 Sch, az NSZK-ban 3.600.000 Dm (azaz kb. 100 millió forintnak megfelelő összeg).

Ez az összeg képes arra, hogy azt a "gazdasági vállalkozást", amit szervezett bűnözésnek hívnak, a tőkéjétől fossa meg. Tehát nem a futárokat és a gyalogosokat üti le, hanem gazdaságilag teszi tönkre ezeket a gazdasági vállalkozásokat.

Ez volt az anyagi jogi részhez való megjegyzésem.

A másik. A bűnözés óriási emelkedése volt tapasztalható az elmúlt évben, és ha kivetítjük ezt 2000-ig...

Egyébként 1973. novemberében jelent meg egy olyan prognózis, amely néhány-százas eltéréssel rámutat a jelen állapotokra - sajnos, a törvényelőkészítők nem veszik figyelembe a törvényalkalmazók ilyen irányú jelzéseit.

A következőkről van szó, ma ott tartunk, hogy a bűnüldöző rendőri szervek, ügyész szervek, bírósági szervek nem képesek megküzdeni, nem képesek feldolgozni az előttük álló ügyeket. 2000-ig, de ne menjünk 2000-ig, az 1990-es években már jóval túlhaladjuk a 200.000-es nagyságrendet. De hát a józan paraszti ész azt mondja, a szükség törvényt bont, hát itt is bontunk törvényt! Miért van ez az elbürokratizálódott büntetőeljárásjogunk. Még 1953-ban, amikor a konstruált perek napvilágra kerültek, a sok hatása alatt vettük be ezeket az intézkedéseket, a sok blankettát. Nem a papirblanketta védi meg a konstruált perekétől az állampolgárokat, hanem a politika tisztessége. Most is, a mai büntetőeljárás mellett is lehet törvénytelen séget elkövetni, ha nem tisztességes a politika. A politika tisztességéért kell harcolni és nem a papirblankettákért.

Most miről van szó; a vétségi és büntetési eljárást én nem így osztanám be, hanem véleményem szerint minden olyan ügyet, amelyben a megyei bíróság mint első fokú hatóság jár el, a mostani ún. büntetési eljárásban kellene elbírálni, s a lobbist nyugodtan elbírálnának vétségi eljárásban.

Utánanézttem, 135.000 vétség közül 2,19 % volt olyan, amelyet bizonyítottság vagy bűncselekmény hiánya miatt megszüntettek, a 65.000-bűn-

tettből pedig 2,4 %. Vagyis ez azt mutatja, hogy vétségi és büntetési eljárásban kb. azonos színvonalon végződnek az ügyek. A büntetési eljárás tehát semmivel sem jobb és magasabb színvonalú, és a törvényesség sem érvényesül jobban.

Most miről van szó, hát lehet iróasztal mellől kitalálni, hogy 2 év helyett 3 év a megfelelő határ? Ki számolta ki, hogy ez hány ügyet jelent?

Tudjuk, hogy nincs arra lehetőség, hogy a létszámot megfelelő mértékben emeljük.

Ha kétszeresére emelkedik a bűnözés, nem lesz kétszer annyi rendőr, kétszer annyi ügyész vagy kétszer annyi bíró.

Tehát ott, - tekintve hogy pénzünk nincs, s technikai korszerűsítésre sincs lehetőségünk, - hát ott csökkentjük ami felesleges, és én feleslegesnek tartom. De ha mást nem, akkor legalább öt évre emeljük a felső határt, mint ahogy a bíróság elé állításnál a vétségi eljárás módszerét lehet alkalmazni. Már ez is sokat javítana a helyzeten.

Egyébként kérem, nekem nem modellem a Horthy rendszer erőszakszervei, de a rendőrségen 1.080 ember foglalkozott az egész országban a bűnözéssel a városokban, és 145.000 ügyet dolgozott fel, közülük 80 volt fogalmazó, a többi pedig nyomozó (a fogalmazó a mostani vizsgálónak felel meg).

Vidéken 10.000 csendőr foglalkozott a megmaradt 115.000 ügyel és járőrbe jártak s 20-30 ügyet dolgoztak fel évente, a nyomozók pedig 80-90-et.

Azért tudták ezt a nagytömegű ügyet feldolgozni, mert egyszerűsített eljárások keretében tudták a kérdést megoldani.

De ne haragudjanak, nemcsak a bürokrácia oldaláról szeretném ezt megközelíteni, hanem tönkretettük a tömegkapcsolatainkat. Annak idején egy sértetthez vagy tanúhoz kiment a nyomozó és kikérdezte. Most jegyzőkönyvezni kell, írógép, gépirónó csak a kapitányságon van, - ha van, ezért nem csak a városból, hanem a faluból is fel kell utazni a kapitányság területére, és úgy menekülnek a sértettek és a tanúk a büntetőeljá-

rástól, mint az ördögtől. Megemlegetik azt a napot, amikor egyáltalán a rendőrségre betették a lábukat és panaszt tettek.

Ezzel szemben az olyan ügyekben, amelyeknek érzik a társadalmi súlyát, megértik a többletvevékenységet s szívesen megjelennek akár a megyei bíróság előtt is.

Kérem szépen, ezt akartam elmondani, mert ez égető kérdés, és ez elől nem lehet kitérni, akár milyen szinten is akarnak ezzel a kérdéssel rövid úton foglalkozni.

Köszönöm a figyelmet!